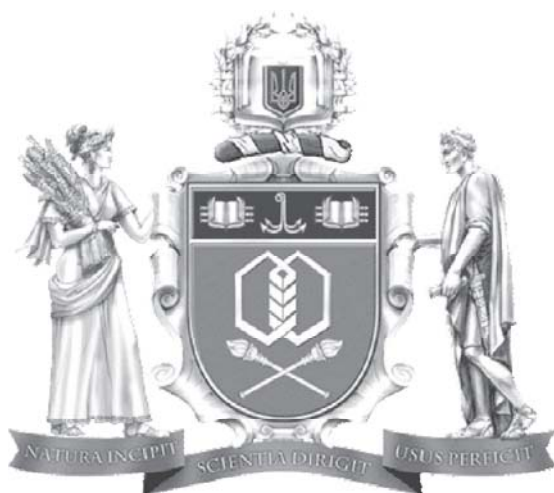

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

ЛЕКСИКОГРАФІЧНА РОБОТА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МОВИ

Г. І. Віват, О. І. Філіпенко

Словник (перекладний, тлумачний, орфографічний, орфоепічний, синонімічний, фразеологічний, термінологічний та ін.) належить до довідкової літератури. Уміння користуватися словниково-довідковою літературою – необхідна складова загальної культури сучасного фахівця. Проте словник є не лише одним із різновидів довідкових видань, а й елементом національної культури. Вживання в мовленні власне української лексики дає змогу репрезентувати державну мову в усьому її розмаїтті та різнобарвності, сприяє оволодінню мистецтвом ділової розмови.

Оскільки ділова людина витрачає багато часу на спілкування, то вміння чітко висловлювати свої думки, доречно вживати слова-терміни сприяють конструктивному діалогові. Саме словникова робота сприяє оволодінню мистецтвом введення ділової розмови, а відтак і становленню кар'єри людини, яка працює над лексичним розвитком своєї мови. Регулярна словникова робота гарантує такий розвиток.

Виходячи з зазначеного вище, робимо акцент на різноманітній словниковій роботі у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням. Пропонуємо такі завдання:

- а) підібрати синоніми до слова (гарний – красивий, хороший, добрий);
- б) створити вищий і найвищий ступінь до слова-прикметника або прислівника (гарний – кращий – найкращий; солодко – солодше – найсолодше);
- в) дібрати антоніми до слова (темний – світлий; добрий – злий; дрібний – крупний, мілкий – глибокий);
- г) пояснити значення паронімів типу адрес – адреса; дипломат – дипломант – дипломник; економний – економічний; банківський – банковий, ефективний – ефектний; особистий – особовий; поверхневий – поверховий; богатир – багатир тощо;
- д) дібрати загальне слово до ряду іменників (стіл, стілець, крісло, диван, шафа – меблі; ручка, олівець, зошит, папір – канцелярські приладдя);
- е) дібрати фразеолозми близькі за значенням (нірибані м'ясо – нічортові кочерга ні богові свічка;) або протилежні (схожий, як свиня на коня – схожий, як дві краплі води) до певного висловлювання;
- є) подати дефініції якогось явища, терміну чи об'єкта і дати завдання одним словом назвати означуване (мовний стереотип, готовий зворот, щовикористовується у певних умовах і подібних контекстах – кліше).

За умов систематичної практики опрацювання різного виду мовних явищ вони сприятимуть засвоєнню значення багатьох термінів, збагаченню словника, викликати інтерес до словотворення та слововживання, слугуватимуть підвищенню інтелектуального та професійного розвитку, пізнавального інтересу та загальної культури особистості.

Пропоновані завдання до певної міри вже апробовані на заняттях і мають позитивний ефект. Досвід показує, що на одне заняття варто не більше двох-

трьохрізновидів роботи для вироблення навиків опрацювання саме такої форми та виду роботи.

НТБ ОНАХТ